

Bedre infrastruktur kan nedbringe manglen på arbejdskraft

- *Manglen på arbejdskraft forstærkes af et mismatch mellem udbud og efterspørgsel indenfor beskæftigelsesregionerne, hvilket mere pendling kan afhjælpe.*
- *Trængsel betyder, at færre beskæftigede kan nå arbejdspladserne i de større byområder inden for den tid, de er parate til at acceptere og vice versa.*
- *Investeringer i infrastruktur kan være medvirkende til at afhjælpe problemerne med manglende arbejdskraft.*
- *I en situation uden spildtid i trafikken vil man kunne øge arbejdsudbuddet med i omegnen af 8.500 fuldtidsbeskæftigede.*

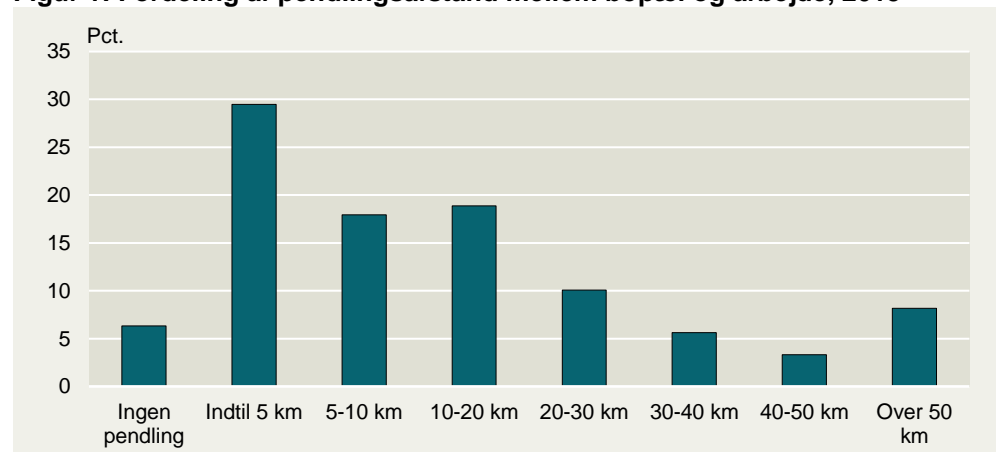
Danskerne pendler i stor stil

Flere og flere danske virksomheder må kigge langt efter kvalificerede ansøgere, når de laver et jobopslag. På blot et år er der sket en stigning på 10 pct., når der kigges på, hvor mange ubesatte stillinger, der er pr. 100 ledige i Danmark. Det viser ny analyse fra Landbrug & Fødevarer, [klik her](#). Virksomhederne oplever mangel på arbejdskraft i en situation, hvor ledigheden ligger på 4,5 pct., hvilket er tæt på den strukturelle ledighed, jf. Økonomi- og Indenrigsministeriet. Dermed kunne det tyde på, at manglen på arbejdskraft bl.a. skyldes et mismatch mellem udbud og efterspørgsel indenfor beskæftigelsesregionerne. En mulig måde at komme dette til livs er gennem mere pendling.

64 pct. af de beskæftigede i Danmark pendler mere end 5 km til arbejde

Hver dag pendler over 1,8 mio. danskere mere end 5 km til arbejde, svarende til omkring 64 pct. af de beskæftigede i Danmark, jf. figur 1.

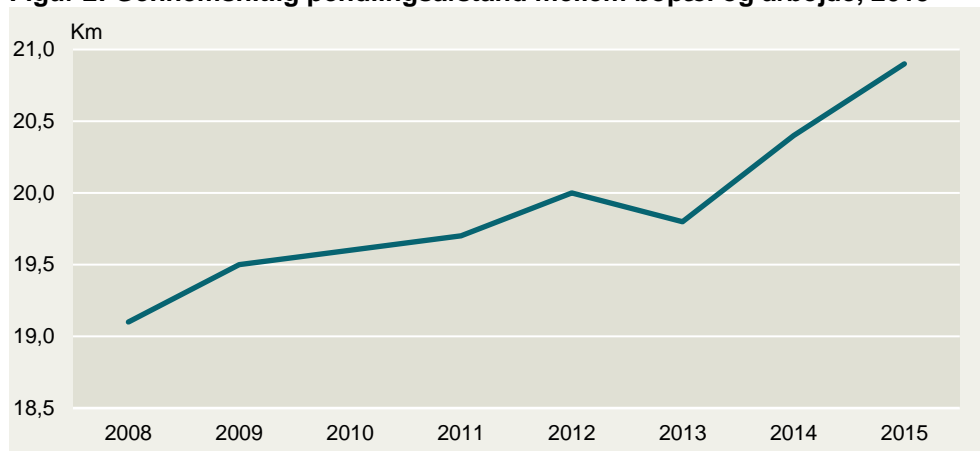
Figur 1: Fordeling af pendlingsafstand mellem bopæl og arbejde, 2015

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Danmarks Statistik, AFSTA3.

Udviklingen på arbejdsmarkedet de seneste mange år har betydet større pendlingsregioner, som følge af bl.a. bedre infrastruktur, specialisering blandt medarbejdere og virksomheder. Dette kan fx ses ved den gennemsnitlige pendlingsafstand er steget fra 19,1 km i 2008 til 20,9 km i 2015, jf. figur 2.

Figur 2: Gennemsnitlig pendlingsafstand mellem bopæl og arbejde, 2015

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Danmarks Statistik, AFSTA4.

8,2 pct. af pendlerne, pendler mere end 50 km fra bopæl til arbejde i 2015

Pendlingsafstanden har dog en naturlig begrænsning. Antallet af pendlere falder ved afstande over 20 km. I 2015 var det 8,2 pct. af de beskæftigede, som pendler mere end 50 km fra bopæl til arbejde, jf. figur 1.

Store byer og kommuner tæt ved motorveje er pendlingscentre

Regionalt set er der især Region Hovedstaden, som oplever positiv nettopendling, mens de øvrige regioner har negativ nettopendling pr. 1.000 arbejdspladser, jf. tabel 1. Ved positiv nettopendling oplever kommuner at flere pendler til kommunen end der pendler fra kommunen og vice versa.

For landbrug, skovbrug og fiskeri er mønsteret omvendt. I dette erhverv ses en positiv nettopendling til Region Sjælland, Syddanmark og Midtjylland, hvor arbejdspladserne i erhvervet oftest er placeret.

Tabel 1: Nettopendling pr. 1.000 arbejdspladser fordelt på regioner, 2015

	Region				
	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland
Landbrug, skovbrug og fiskeri	-77	10	4	6	-5
Erhverv i alt	79	-204	-9	-12	-17

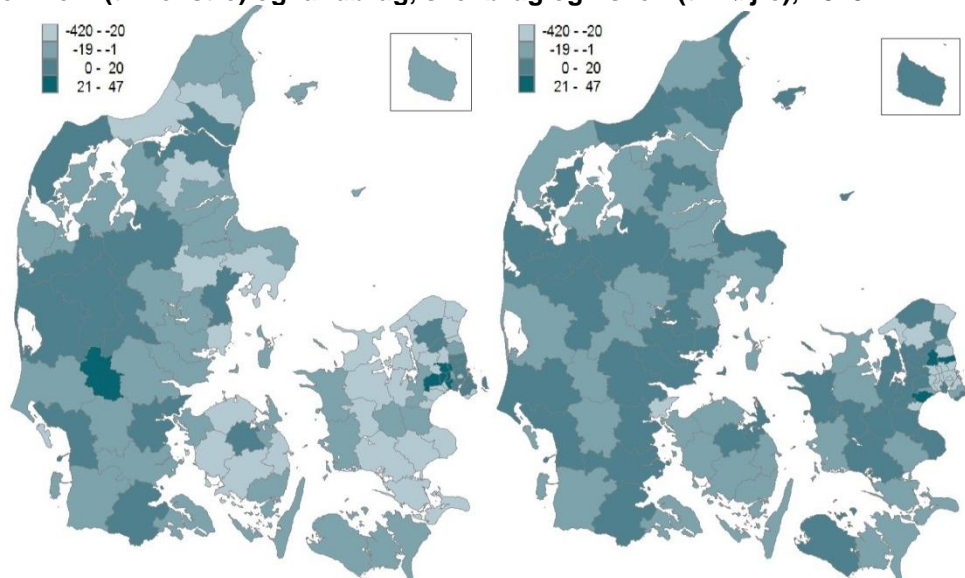
Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Danmarks Statistik, PEND101.

Pendlere indenfor landbrug, skovbrug og fiskeri er især til kommunerne placeret i nærheden af motorvejene

Mønsteret er endnu tydeligere når nettopendlingen opgøres på kommunalt niveau. For alle erhverv er pendlingen på Sjælland og Fyn koncentreret om hhv. hovedstaden og Odense. I Jylland danner de større bykommuner grundlag for de væsentligste pendlingsmønstre. For landbrug, skovbrug og fiskeri er det især kommunerne placeret i nærheden af motorvejene, som oplever positiv nettopendling, jf. figur 3.

Dermed tegner der sig et mønster, hvor enten storbyerne eller byerne liggende tæt ved den udbyggede infrastruktur (tog og motorveje etc.) trækker pendlingen.

Figur 3: Nettopendling pr. 1.000 arbejdspladser fordelt på kommuner for alle erhverv (til venstre) og landbrug, skovbrug og fiskeri (til højre), 2015

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Danmarks Statistik, PEND101.

Der er dog mange kommuner uden motorveje og togforbindelse som har negativ nettopendling, men oplever et højt antal ubesatte stillinger ift. ledigheden, [klik her](#). Disse lokale arbejdsmarkeder kan have udfordringer ved at rekruttere medarbejdere med de rette kvalifikationer, da det lokale pendlingsopland er for småt.

Mindre spildtid kan øge pendlingsregionerne

Jo hurtigere, billigere og nemmere det er at komme fra bopæl til arbejde, desto større er pendlingsregionen.

For at øge pendlingsoplandet skal transporttiden fra bopæl til mulige arbejdspladser reduceres. Den samlede omkostning ved at tage et job længere væk fra bopælen vil dermed falde, hvorfor det lokale pendlingsopland, alt andet lige, øges. Derved vil man kunne sprede udbud og efterspørgsel af arbejdskraft ud til flere virksomheder og jobsøgende, hvilket alt andet lige vil medføre, at arbejdskraften udnyttes bedre og produktiviteten øges, jf. produktivitetskommissionen.

I en analyse fra Dansk Industri¹ er det beregnet, at der spildes op mod 250.000 timer hver eneste dag, som følge af trængsel i trafikken. Dette er timer, som den enkelte dansker i stedet kunne omsætte til øget fritid, øget arbejdstid eller en blanding.

Ingen spildtid i trafikken kan øge arbejdsudbuddet med i omegnen af 8.500 fuldtidsbeskæftigede

I en analyse fra Copenhagen Economics² vurderes omkring 25 pct. af den sparede tid at gå til øget arbejdsudbud. Derved vil man i en situation med uden spildtid i trafikken øge arbejdsudbuddet med i omegnen af 8.500 fuldtidsbeskæftigede³. Derved vil bedre investeringer i infrastruktur være en faktor for at komme manglende arbejdskraft i møde, gennem øget arbejdsudbud og bedre jobmatch via øget pendlingsopland.

¹ Redegørelse for transport og mobilitet i Danmark frem til 2050.

² Effekter på arbejdsmarkedet af transportinvesteringer.

³ Beregnes pba. en tidsnorm på 1.665 timer årligt pr. beskæftigede.

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Oliver Bentsen

2889 7523 olbe@lf.dk